

Informace pro podání dovolání ve věcech občanskoprávních a obchodních

1. Přípustnost dovolání

Dovolání je mimořádným opravným prostředkem a lze jím napadnout pouze **pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu**, tj. rozhodnutí vydaná v řízení o odvolání krajským nebo vrchním soudem tam, kde to zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) **připouští** (§§ 237 až 239) a jen **z důvodů výslovně v zákoně uvedených** (§ 241a odst. 2 a 3). V některých případech (pokud soud prvního stupně i soud odvolací zaujaly shodný právní názor) závisí přípustnost dovolání na tom, zda Nejvyšší soud dospěje k závěru o zásadním právním významu ve věci samé, tedy na tom, zda má rozhodnutí odvolacího soudu význam jak pro projednávaný spor, tak pro soudní praxi obecně.

Dovolání rovněž není přípustné proti výroku rozhodnutí odvolacího soudu, kterým bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím **20.000,- Kč** a v obchodních věcech **50.000,- Kč**, přičemž se k příslušenství pohledávky nepřihlíží (§ 237 odst. 2 písm. a/ zákona). Dovolání není přípustné až na zákonem stanovené výjimky i ve věcech upravených **zákonem o rodině** (§ 237 odst. 2 písm. b/ zákona).

Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

2. Kdo je oprávněn podat dovolání a povinné právní zastoupení

Dovolání je oprávněn podat účastník, který nebyl v řízení u odvolacího soudu úspěšný. **Dovolatel musí být v řízení zastoupen advokátem** (případně notářem v rozsahu jeho oprávnění stanoveného notářským řádem). V ustanovení § 241 odst. 2 a 3 zákona jsou stanoveny výjimky, kdy zastoupení advokátem není nutné (např. má-li dovolatel – fyzická osoba - sám právnické vzdělání).

Nepodaří-li se nedostatek povinného zastoupení i přes výzvu soudu prvního stupně odstranit, **Nejvyšší soud řízení zastaví.**

3. Lhůta pro podání dovolání

Dovolání se podává do **2 měsíců** od doručení rozhodnutí odvolacího soudu zásadně **u soudu, který rozhodoval v prvním stupni** (§ 240). Lhůta počíná běžet dnem následujícím po doručení rozhodnutí odvolacího soudu a končí uplynutím toho dne, který se svým číselným označením shoduje se dnem, kdy bylo rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje, doručeno. Chybí-li takový den, končí lhůta posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. **Zmeškání lhůty nelze prominout.** Opožděně podaná dovolání soud prvního stupně usnesením **odmítne.**

Lhůta je však zachována, bude-li ve lhůtě dovolání podáno u odvolacího nebo u Nejvyššího soudu nebo tehdy, řídil-li se dovolatel nesprávným poučením o dovolání a podá dovolání do **4 měsíců** od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

4. Náležitosti dovolání

Dovolání musí být sepsáno s výjimkami uvedenými v § 241 odst. 2 a 3 zákona **advokátem**, jemuž by měly být známy všechny náležitosti dovolání požadované zákonem.

Z dovolání musí být zejména patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů se toto rozhodnutí napadá a čeho se dovolatel domáhá, musí být podepsáno a datováno.

Dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 241a odst. 2 a 3 zákona. Důvody uvedenými v dovolání (včetně jejich obsahového vymezení) je pak Nejvyšší soud vázán a pouze v jejich intencích dovolání posuzuje (§ 242 odst. 3).

Dovolání, které neobsahuje údaje o tom, **v jakém rozsahu** nebo **z jakých důvodů** se rozhodnutí odvolacího soudu napadá, může být o tyto náležitosti **doplněno jen po dobu trvání lhůty k dovolání** (§ 241b odst. 3). V téže lhůtě mohou účastníci **měnit** dovolací důvody a rozsah, ve kterém rozhodnutí odvolacího soudu napadají (§ 242 odst. 4).

V dovolacím řízení, jehož účelem je přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu, se dokazování ve věci samé neprovádí. Nelze proto v něm uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny v řízení před soudem prvního nebo druhého stupně (§ 241a odst. 4). K takovým skutečnostem nebo důkazům nesmí dovolací soud přihlížet.

Při podání dovolání je nutné zaplatit **soudní poplatek**, který vyměří soud prvního stupně.

5. Rozhodnutí o dovolání

Nejvyšší soud rozhodne o dovolání zpravidla bez jednání. Pokud se Nejvyšší soud nemohl zabývat věcí samou (dovolání není přípustné), dovolání **odmítne**, jinak buď dovolání **zamítne**, shledá-li rozhodnutí odvolacího soudu správným, nebo rozhodnutí odvolacího soudu **zruší**, je-li rozhodnutí nesprávné. V některých případech současně zruší i rozhodnutí soudu prvního stupně, platí-li pro ně důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu.

Rozhodnutí odvolacího soudu doručuje soud prvního stupně.